

## עפ"ת 34235/08/17 - אייל רוזנברג נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעוורים פליליים

עפ"ת 34235 רוזנברג נ' מדינת ישראל  
28 נובמבר 2017  
לפני כב' השופט רענן בן-יוסף  
המעורער אייל רוזנברג  
נגד  
המשיבה מדינת ישראל  
ע"י ב"כ עו"ד רחל חzon-פלדמן

### פסק דין

**1.** בתאריך 05.10.14 בסמוך לשעה 08:05 נаг המעורער בכביש 20 (נתיבי איילון) (להלן: "כביש איילון") בק"מ ה-19 סמוך למחלף רוקח מכיוון דרום לצפון כשבכוונתו להשתלב בנסיעה צפונה בכביש.

המעורער ירד לכביש במחלף ההלכה מרוחב ביאליק ברמת גן ובעשוותו כן לעיני השוטר رس"ר גפן עידו סייר תנואה (להלן: "השוטר") עבר על שטח הפרדה רצוף לבן המסתומן על כביש איילון ובכך לא צית לتمرור מסטר 815, בנויגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: "ת"ת").

**2.** נגד המעורער נרשם על-ידי השוטר דז"ח ברירת קנס על סך 250 ₪ (ת/1 של בית משפט קמא). המעורער בחר לנצל את זכותו לנHAL משפט זהה אך התנהל בבית משפט לתעבורה בתל-אביב בפני כב' השופט ציפורה משה (להלן: "בית משפט קמא").

**3.** בתשובתו לכתב האישום ביום 24.12.15 הודה המעורער בעובדות כתוב האישום בפני כב' השופט רועי פרי אך טען כדלקמן:

"הנאשם: אני הגעת מרחוב ביאליק בר"ג וירדתי ביציאה לאילון צפון ברוקח.  
אני טוען שהتمرור שם מבלב ואף מורה הוראות סותרות.

אני מציג לבית המשפט ולתובעת תמונות של הירידה לאילון, אני טוען ששתח ההפרדה המסתומן לאחר עמודי הפלסטיין שבמקום, שסימונו אינם מתישב עם הגדרת הנתיבים בשלטים הגדולים שמעל לאילון. הן השלטים שבמהלך הירידה והן בשלטים שלאחריה. כמו כן תמרור נוסף בירידה אשר מיועד ככל הנראה להבהיר לנוהגים את המצב, מוסתר על ידי צמחייה, בחלקו או כולו. לשאלת בית המשפט האם יש לי תמונה של שטח ההפרדה עצמו, אני מшиб כי יש לי אותה בנוי ואני אציג עד למועד ההוכחות לפתחה.

אני מודה בנהינה במקום ובזמן.

אני מודה שעברית על האזרע הפרדה המקווקו, אולם אני טועה **2 טענות**, טענתי הראשונה היא שיש הוראות סותרות בתמורה. טענתי השנייה היא שחלק מתמרור מוסתר על ידי צמיחה בפרט תמרור אשר אמר להבהיר את המצב המבלבל.

אני מעוניין להמשיך זה ולקבוע אותו להוכחות, משום ש לדעתי יש בעיה בתמורה זהה ואני חושד כי המשטרה, במקום לפעול בנדון מציבה שוטרים במקום וגובה קנסות - התנהלות **שלדעתך אינה רואה**" (עמ' 2 לפרט בית משפט קמא).

בישיבת ים 16.04.2016 בפני בית משפט קמא חזר המערער על טענותיו המפוררות לעיל והציג בפתח הדיון לכך לישנה:

"בשלב זה אני מותר על כל הטענות שלי לגילוי חומר החוקירה. אם יתרהר כי נעשה שינוי בתוואי הכלבש - אקח אחריות ואודה בעבירה, אך ביהם"ש יתחשב בי לעניין העונש.

אם לא יהיה שינוי לגבי מקום התמരורים, מצב הצמיחה, מהותם של התמരורים - אז אטען כי אוסף התמരורים הוכח שלא כדי וטענה חלופית אטען לטעות במצב הדברים,אהיה מוכן להודות בעבודות ואסתפק בטענה משפטית.

כמו כן, הנני מותר על כל הטענות לגבי גילוי חומר חוקירה".

בית משפט קמא הורה בהחלטתו באותו דיון למשימה לעורר בדיקה "**לגבי מצב התמരורים עליהם דיבר הנאשם...**" (עמ' 5 ש' 14-15 לפרט').

**4.** המשימה בדקה את טענות המערער, הללו נדחו לאחר שהשוטר חזר למקום וצילם תמונות המתעדות את המצב הקיים בשטח.

המערער הצהיר לפרטוקול את הדברים הבאים:

"**במהשך להסכמות מיום 3.4.16, ועל אף שבשלב זה אני מודה בעבודות כתוב האישום, אני שומר לעצמי את הטענה המשפטית לעניין טעות במצב דברים.**

**אני מוכן בשלב זה לחקור את העד במספר קצר של שאלות.**

**הטענה הנוספת שאני שומר לעצמי היא טענה על אי תקינות התמרור וכן טעות במצב דברים"** (עמ' 6 מש' 12 לפרט').

בעדותו השוטר אישר אמם כי עבירות מהסוג שעבר המערער נuberות, אך רוב העבירות נuberות על ידי נהגים הסוטים מכיוון כביש איילון לרחוב רוקח ולא בכיוון נהיגתו של המערער.

בכך תמו ראיות התביעה והדין נדחה לפרשת ההגנה.

**5.** בישיבת ים 16.09.2016 העיד המערער להגנתו ונחקר נגדית על ידי ב"כ התביעה ובעדותו חזר על טענותיו. ב"כ המדינה הכריזה בתום עדותו כי:

**"ה הנאשם לא הצליח להוכיח את הטענה".**

**אבקש להזכיר לנائب הראיה להוכיח נגד חזקת תקינות המנהל רובץ על כתפי הנאשם על פי**

תקנה 22(א) לתקנות התעבורה וכן על פי ההחלטה, וזאת נוכח העובדה כי הנאשם הודה בביוזו העבירה אלא שיש לו טענות מסווג טעות במצב דברים ותקינות במכשיר" (עמ' 15 מש' 5 לפרט').

. 6. להגנתו העיד הנאשם את הגב' פרנץ' סקה לביא, ראש אגף הנדסת תנועה ב"חברת נתיבי איילון בע"מ", שאל היעתה מחלוקת כי היא רשות התמרור המוסמכת לעניין התמרור נשוא כתוב האישום.

בחקירה ראשית ונגדית עמדה על כך ש"הסידור" התמרורי בירידה מרוחבバイליק לאילון צפון בשנות ה-90. בשנת 1996 בוצעה הרחבה של כביש איילון והוספו נתיבים ואמרה כך "יש לי תכנית של מצב קיים, אם משהו לא ברור, אבל הוא לא חתום, אין לה מעמד משפטי, אך הוא מתארת את המצב בשטח" (עמ' 23 מש' 1 לפרט').

בהמשך עדותה הוסיף העודה "התכנית אושרה אבל לא במצב הקיים" וכן בעמ' 24 מש' 10 "...את התיעוד של החלטה זו, אין לי. כי זה משנה 96" (עמ' 24 מש' 9 לפרט').

עם זאת אמרה העודה בתשובותיה (אף לשאלות בית המשפט) כי בפועל קיים אי תנועה שתכליתו בטיחותית (עמ' 24 ש' 13-15 לפרט'), כי המצב הנוכחי הוא חוקי אף שאין בידה האסמכתאות לכך ובידיועד אין בעיה להמציא אישור (עמ' 24 ש' 24-25 לפרט').

. 7. בית משפט קמא בהכרעת הדין הרשע את המערער בדיין.

בהכרעת דין היסודית והמנומקמת עמד בית משפט קמא על כך שהעבירה שבה הנאשם היה עבירה "אחריות קפידה", עמד על היפוך נטל הראיה בסעיף 22(א) לת"ת "...**אולם תהיה הגנה טובה לנאנש אם יוכיח שהتمرור הוכח, סומן או נקבע שלא כדין**". כן עמד בית משפט קמא על ההתחפות בטענות ההגנה של המערער שבസופה, בעיקר הטענה כי התמרורים, תמרור 815, וגם התמרורים העילאים שבמקומם, נקבעו שלא כדין.

לשיטתו של בית משפט קמא המערער לא הצליח אף לעורר ספק סביר שמא התמרורים במקום מבלבלים, בוודאי שלא הראה שאינם חוקיים וכך עולה באופן ברור מעדותה של מהנדסת רשות התמרור. כך לא עליה בידי המערער אף לעורר ספק סביר בשאלת האם עומד לו סיג "טעות במצב דברים" סעיף 34.יך לחוק העונשיין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), סיג לו טען.

בית משפט קמא סקר בסודיות את עדותה של הגב' לביא (עמ' 17-13 להכרעת הדין) ובפרק הדיון וההכרעה קבע ביחס לעדותה את הדברים הבאים:

"...**השתכנעתי כי חזקת התקנות המנהליות** הchallenge על התמרור נושא העבירה ועל מכלול התמרור עובר לשטח ההפרדה, לא רק שלא נסתרה על ידי הנאשם ברמה הנדרשת לשם העברת הנטול לצורן הוכחת חוקיותם, אלא היא שרירה וקיימת.

העובדת שלא נמצא פרוטוקול חתום אין פירוש כי לא הייתה כזו, זאת בשים לב לדברי העודה הגב' לביא, לאופן בו מתקובלות החלטות בדרך כלל לצורך באישור משרד העבודה, ליעוץ המשפטי המלאה את חב' נתיבי איילון לזמן שחלף כמו גם לעובדה כי למיטב ידיעתה לא הייתה כל טרוניה או טענה בעניין. עדותה הייתה ברורה, עקבית ואמינה.

**העודה המשמשת כמהנדסת ראשית מטעם רשות התמרור המוסמכת אישרה כי מצב התמרור הינו תקין**

וחוקי וכי על אף שאין בידה להציג את התכנית חתומה הדבר הינו אפשרי, היא הנוגנת בנסיבות פרק הזמן שחלף ומכלול העובדות והנתונים בתיק זה, כמו גם התנהגות יתר הנהגים כי חזקת התקינות חלה על התמרור נשוא כתב האישום".

בית משפט קמא הוסיף וקבע לעניין חזקת התקינות המנהלית כי יש בעניינו להחיל את הכלל הפסיקתי, על פיו ככל שהחזקה קיימת זמן רב יותר, כך עולה עצמת הרأיה שיש להביא כדי לסתורה.

.8. בערעורו המפורט עד מאוד טוען המערער כי שגה בית משפט קמא בהרשיעו אותו בדיון. טענות רבות טען אך לא מצאתי להתייחס אלא לעיקריות שבhn - ראו ע"פ 16/0180, **فردี้ מליק נ' מדינת ישראל** (16.11.17).

בתמצית טוען הנאשם כי בית משפט קמא היה אמור לזכותו בדיון בשל שני נימוקים עיקריים: הראשון בכך שקבע חזקת התקינות המנהלית בשאלת התמרור במקום ביצוע העבירה לא נסתרה וכי לא עלה בידו להוכיח כי התמרור אינו חוקי והשני כי הצלח להראות שהتمرור במקום מבלב, SDLK, דו-משמעותי.

.9. אפתח ואומר כי לא מצאתי להתערב בקביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא, בוודאי לא בשאלת מהימנותם של העדים שבאו בפנוי - השוטר, הנאשם ועדת ההגנה.  
אצין שאין לעניין זה חשיבות להכרעה בערעור שבפני, לעמדתי.

.10. בית משפט קמא לא טעה בקביעתו שהتمرורים במקום ברורים וכי לא היה מקום ל"בלבול" של המערער בכך שעבר העבירה. עובדתית קבע בית משפט קמא בצדק, כפי שהודה בכך המערער, כי חזה וuber על הסימון המהווה את תמרור 815 במקום.

.11. יחד עם זאת ולמרות זאת הנסי מוצא שהצדק עם המערער בעניין אחד שהוא לב הערעור ולבה של הכרעת דיןו של בית משפט קמא.

.12. על הנאשם במשפט פלילי בעבירות "אחריות קפידה" כבמקרה שבפניו כאשר עסקינו בעבירות תמרור, מוטל נטל כבד ביותר. עליו לסתור את חזקת התקינות המנהל. על הנאשם להוכיח (בביקורת "נטל הרأיה") כי התמרור **"הואץ, סומן או נקבע שלא כדין"**. עם זאת יש לזכור, נטל השכנוע באשמה הנางם מונח תמיד על כתפי התביעה.

המעערר במקרה שבפניו עשה כל יכול היה כדי להוכיח את טענותו, זימן עדת הגנה עדה שעל-פי תפוקידה "עדת עונית" לו, מהנדסת רשות התמרור המקומית, שאט תפוקדה הוא תוקף בהגנתו.

העדה אף אמרה שהتمرור במקום ביצוע העבירה הנטענת חוקי ותקין, לא יכולה להיות להצביע על תיעוד המתישב עם דבריה אלה, ואף אמרה ב"רחל בתן הקטנה" בנסיבות המובאים לעיל כי **ב-ב.מ/1** (התכנית שהוגשה) אינה חתומה ואיינה בעלת מעמד משפטי וכי אין בידה להציג את תיעוד ההחלטה בדבר קביעת התמרור במקום. לדבריה אין בעיה להציג אישור ولو בדיעבד.

.13. מה עוד יכול היה המערער לעשות כדי להוכיח שהتمرור אינו מוצב כחוק? השימוש בתקינות מעשה המנהל במקרה זה הינו בעיתוי, בשל כך שהוא סותם הכלול על אפשרות של הנאשם לסתור

את חזקת התקינות, דהיינו שההתמרור הוכח כדין. האמירה שבשל כך שההתמרור מוצב במקום שמי רבות, אין בה די כדי לקבוע שהוא תקין. על בית המשפט, במקרה שבפניו, למרות הסרבול, התמסחות ההליכים ובחזון זמנו היקר, היה לדריש שהמנהל, במקרה זה רשות התמרור המקומית, העודה שהעידה בפנוי, תמציא את האישור הקיים שאינו בידה בעת עדותה, אולי אף אישור בדיעד.

השארת הכרעת דין של בית משפט כאמור על כנה, ממשעה קבלת העמדה שככל פעם שלא ניתן יהיה להראות באמצעות ראיות, תיעוד ומסמך כי המנהל فعل כדין, ירואה הפגם באמצעות החזקה ובכך תרוקן הסיפה לתקנה 22(א) מתוכנה וחזקת התקינות המנהל תהפוך לחזקה חלוצה בלתי ניתנת לסתירה - ולא זה הדין.

**14.** אין עסקין בעניין מסובך וקשה להוכחה והוא מצוי כלו בידי ובידיעת הרשות המנהלית. סעיף 18(א) לתק"ת קובע כי **"זולת אם הורתה רשות התמרור המרכזית אחרת, רשאית רשות תמרור מקומית, לאחר התייעצות עם קצין משטרת... להציב, לסמן .... בכל דריך שבתחומה-**

---

**(1) תמרורי אזהרה והתראה.**

**.....(2)**

**" .....(3)**

משהזמן המערער את מהנדסת רשות התמרור המקומית וזאת לא יכולה להעיד לגבי התמרור במקום העבירה, כי קיימו דרישות התקנות לגבי התמרור, כמו הייעוצות עם קצין משטרת, ציריך היה בית המשפט, רק הוא יכול היה לעשות זאת - לדרש שיוצג בפניו התיעוד, ככל שהוא קיים, מצוי או ציריך להיות מצוי בידי רשות התמרור או המשטרת. ציריך היה בית המשפט לאפשר לumarur למצות את אפרוריותו בהרמת נטול הראה המוטל עליו, אך לא נהג בית משפט כאמור ובכך טעה.

**15.** איני קובע כמובן ואין בידי הכלים לעשות כן, שההתמרור במקום, לרבות פס ההפרדה הצבע והקבוע במקום ובוודאי התמרורים העליים אינם נכונים ובטיחותיים. ההיפך הוא הנכון. הריאות שהוצגו בתמונות שצילם השוטר אלה שצולמו על-ידי הנאשם (ג/1-ג/14) ואף התוכניות הלא מאושרות שהוצגו וכן העדויות שבאו בפני בית משפט קמא מלמדות שלא כתענטו של המערער, התמרור במקום נכון, חד-משמעותי וברור. אבל במקרה המוחיד שבפניו, בית משפט קמא בריאות שבאו בפניו טעה בקביעתו שלא עליה בידי הנאשם, במסגרת מסכת הריאות שהוצגה בפניו, להוכיח את הנדרש ממנו בתקנה 22(א) לתק"ת לא ניתנה לו האפשרות המלאה לעשות כן.

אפשר כמובן שהוא המצביע, שההתמרור במקום נכון בטיחותית. לא זאת השאלה שניצבה בפני בית משפט קמא, אלא האם הוכיח המערער שההתמרור לא עבר את ההליכים המשפטיים הדרושים בדיין לצורך היותו כדין.

**16.** שאלתי השבת התקיק להשלמת ראיות לבית משפט כאמור, אך לא מצאתי הצדקה לעשות כן לאור טיב העבירה, מועד ביצועה והנסיבות הרבות שכבר הוקדשו לו בבית משפט כאמור. התוצאה היא שהtabiusה לא הרימה את נטול השכנוע שהוטל עליה להוכיח מעבר לכל ספק סביר את אשמת המערער.

המעערער זכאי בדיינו ولو מחמת הספק הסביר. הקנס ששולם, ככל>Status, יוחזר לו.

לא כך באשר לבקשתו להוציאות הגנתו ולהחזיר הפיקדון שהופקד לזכות העידה (400 נ). תנאי סעיף 80 לחוק עמוד 5

העונשין באשר להחזר הוצאותיו בנסיבות, כשהיה בסיס לכתב האישום ואין נמצא נסיבות אחרות המצדיקות מתן הוראות או פיצוי למערער, לא השתכללו.

.**17** אף מובן, ראוי ורצוי שה התביעה, המשטרה ורשות התמרור הנוגעות בדבר יעשו לביקורת המצב החוקי והטייעוד המתאים לתמרור בנתיבי איילון.

.**18** המזכירות תשלוח פסק הדין לצדים. תיק המוצגים של בית משפט כאמור יוחזר אליו.

**ניתן והודיע היום, י' כסלו תשע"ח, 28 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.**

**רענן בן-יוסף, שופט**